

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ПУТЕВИ СРБИЈЕ

III
ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "ПУТЕВИ СРБИЈЕ"
Број 917 - 12987/15-6
17-06-2015
Датум _____
БЕОГРАД, Булевар краља Александра бр. 288

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА ПОСЛОВНУ 2014. ГОДИНУ

Београд

Јун 2015. године

У складу са Законом о тржишту капитала („Службени гласник РС“ бр. 31/2011), члана 29. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр.62/2013 и и члана 3. Правилника о садржини, форми и начину објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја јавних друштава („Службени гласник РС“ бр.14/2012 и 5/2015), ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“ Београд, објављује

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА ПОСЛОВНУ 2014. ГОДИНУ

САДРЖАЈ:

	Страна
1. Основни подаци	3
2. Подаци о Управи Предузећа	4
3. Кратак опис пословних активности и организациона шема	5
4. Веродостојан приказ развоја и резултата пословања Предузећа, финансијски подаци и подаци важни за процену стања имовине	7
5. Опис очекиваног развоја Предузећа у наредном периоду, промене у пословним политикама Предузећа и главни ризици и претње којима је пословање Предузећа изложено	13
6. Важнији пословни догађаји који су наступили након протеча пословне године за коју је извештај припремљен	23
7. Активности Предузећа на пољу истраживања и развоја и заштите животне средине	23

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Пословно име: Јавно предузеће „Путеви Србије“

Седиште: Београд, Булевар краља Александра 282

Матични број: 20132248

ПИБ: 104260456

Шифра делатности: 4211 Изградња путева и аутопутева

Оснивач: Република Србија у чије име оснивачка права врши Влада, Београд, Немањина 11

Организациони облик: јавно предузеће са дводомним управљањем

Број и датум решења о упису у Регистар привредних субјекта у Агенцији за привредне регистре: БД 108625/06 од 23.02.2006. године

Основни капитал уписан у Агенцији за привредне регистре: 102.056.098 хиљада динара.

Друштво нема зависних друштава.

Просечан број запослених у 2014. години је 1315.

Веб сајт: : www.putevi-srbije.rs

e-mail адреса: office@putevi-srbije.rs

ЈП „Путеви Србије“ основано је Одлуком о оснивању Јавног предузећа за управљање државним путевима („Службени гласник Републике Србије“, број 115/05).

Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа за управљање државним путевима са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 46/13 и 90/14), извршено је усклађивање са Законом о јавним предузећима („Сл.гласник РС“, бр. 119/12).

Закључком Владе Републике Србије 05 Број 023-8315/2014 од 28. јула 2014. године донета је одлука да се изврши припајање Коридора Србије д.о.о. Јавном предузећу „Путеви Србије“.

Процес припајања предузећа је у току.

2. ПОДАЦИ О УПРАВИ ПРЕДУЗЕЋА

Органи ЈП „Путеви Србије“ у складу са Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа за управљање државним путевима са Законом о јавним предузећима („Сл.гласник РС“ број 46/13 и 90/14) и Статутом ЈП „Путеви Србије“ су:

- Надзорни одбор
- Извршни одбор
- Директор

Надзорни одбор

Решењем Владе Републике Србије 24 број 119-5765/2013 од 05.07.2013. године („Сл.гласник РС“ бр.59/13), именован је **Надзорни одбор** ЈП „Путеви Србије“, чији је председник проф. др Милан Вујанић, редовни професор Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, а чланови:

- Радиша Драгојевић, дипл.политиколог, председник општине Петровац на Млави
- Бајрам Омерагић, дипл.политиколог и дипл.правник, посебни саветник министра без портфеља
- Бранислав Јовановић, дипл.правник извршни директор Дирекције за изградњу града Ниша
- Велимир Копанџа, дипл.грађевински инжењер, руководилац Одељења за надзор у Сектору за инвестиције ЈП „Путеви Србије“, представник запослених

Решењем Владе Републике Србије 24 број 119-9582/2013 од 08.11.2013. године („Сл.гласник РС“ бр.98/13), разрешен је Бранислав Јовановић дужности члана Надзорног одбора ЈП „Путеви Србије“, а именован је Веселин Осмајлић, дипл.економиста из Београда, за члана Надзорног одбора ЈП „Путеви Србије“.

Директор

Решењем Владе Републике Србије бр. 119-9018/2007-1 од 27.12.2007. године, за генералног директора ЈП „Путеви Србије“ именован је Зоран Дробњак, дипл.грађ.инж.

Решењем Владе Републике Србије бр. 119-10188/2013-1 од 28.11.2013. године („Сл.гласник РС“ бр.105/13) за **вршиоца дужности директора** ЈП „Путеви Србије“ именован је Зоран Дробњак, дипл.грађ.инж.

Извршни одбор

Извршни одбор чине извршни директори које именује Надзорни одбор Јавног предузећа, на предлог директора Јавног предузећа. Извршни одбор има седам чланова.

Председник Извршног одбора је в.д. директора ЈП „Путеви Србије“, Зоран Дробњак, дипл.грађ.инж, а чланови су:

- Биљана Вуксановић, дипл.грађ.инж, извршни директор за стратегију, пројектовање и развој
- Гордана Суботички Ђорђевић, дипл.грађ.инж, извршни директор за инвестиције
- Зоран Стојисављевић, дипл.грађ.инж, извршни директор за одржавање државних путева I и II реда
- Зоран Пешовић, дипл.инж.саоб, извршни директор за управљачко-информационе системе у саобраћају
- Мр Миленко Цаковић, дипл.ек, извршни директор за наплату путарине
- Горан Томић, дипл.правник, извршни директор за правне, кадровске и опште послове
- Бранка Зеџ, дипл.ек, извршни директор за економско-финансијске и комерцијалне послове.

3. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Опис делатности

Делатност ЈП „Путеви Србије“ дата је у Закону о јавним путевима, Статуту ЈП "Путеви Србије" и Одлуци о усклађивању пословања Јавног предузећа за управљање државним путевима са Законом о јавним предузећима.

Претежна делатност јавног предузећа је:

- шифра делатности: 42.11
- назив делатности: Изградња путева и аутопутева.

Јавно предузеће обавља делатност управљања државним путевима, која обухвата следеће послове:

- коришћење државног пута (организовање и контрола наплате накнаде за употребу државног пута, вршење јавних овлашћења и сл.)
- заштита државног пута
- вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији државног пута
- организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити државног пута
- уступање радова на одржавању државног пута
- организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом државног пута
- планирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите државног пута
- означавање државног пута и вођење евиденције о државним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве
- управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на државном путу.

ЈП обавља и друге делатности утврђене законом и оснивачким актом.

ЈП обавља послове спољнотрговинског промета из оквира регистроване делатности.

ЈП је дужно да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту државног пута и да омогући несметано и безбедно одвијање саобраћаја на њему.

Организациона шема

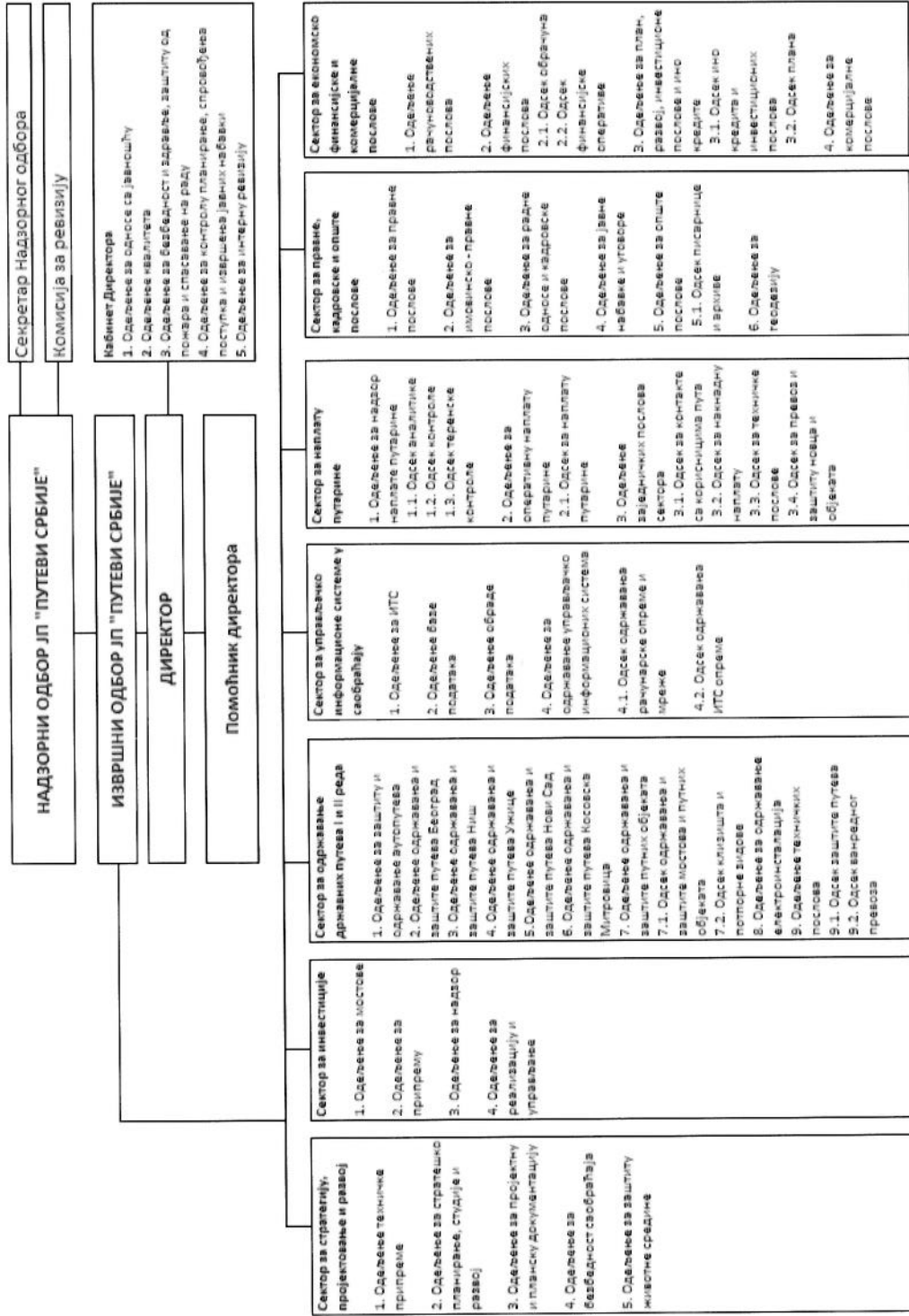
ЈП "Путеви Србије" је организовано као економска и пословна целина.

Организациони делови уређени су **Правилником о организацији и систематизацији послова.**

По Правилнику, ЈП "Путеви Србије" је организовано у **7 сектора**, што са **Кабинетом** генералног директора чини **8 организационих делова Предузећа.**

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2014. годину

ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“

4. ВЕРОДОСТОЈАН ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА, ФИНАНСИЈСКИ ПОДАЦИ И ПОДАЦИ ВАЖНИ ЗА ПРОЦЕНУ СТАЊА ИМОВИНЕ

Веродостојан приказ развоја и резултата пословања Предузећа, финансијски подаци и подаци важни процену стања имовине детаљно су дати у Напоменама уз финансијске извештаје које су саставни део финансијских извештаја за 2014.годину.

У наставку су приказани само неки од релевантних параметара пословања, који су значајни за правилно разумевање резултата.

СТРУКТУРА УКУПНО ОСТВАРЕНОГ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

(у хиљадама динара)

Структура бруто резултата		Остварено 2014. год.	Остварено 2013. год.
1	2		3
1.	Пословни приходи и расходи		
1.1.	Пословни приходи	24.496.635	25.482.382
1.2.	Пословни расходи	28.284.470	23.603.129
	Пословни добитак		1.879.253
	Пословни губитак	3.787.835	
2.	Финансијски приходи и расходи		
2.1.	Финансијски приходи	35.908	86.096
2.2.	Финансијски расходи	5.298.957	2.673.741
	Губитак из финансирања	5.263.049	2.587.645
3.	Приходи и расходи од усклађивања вредности остале имовине		
3.1.	Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	53.720	66.034
3.2.	Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	81.566	246.135
4.	Остали приходи и расходи		
4.1.	Остали приходи	479.065	335.985
4.2.	Остали расходи	160.235	324.534
	Резултат осталих прихода и расхода	318.830	11.451
5.	Губитак из редовног пословања пре опорезивања	8.759.900	877.042
6.	Губитак пре опорезивања	8.759.900	877.042
7.	Одложени порески расходи периода	346.142	159.869
8.	Нето губитак	9.106.042	1.036.911

У 2014. години исказује се негативан финансијски резултат (губитак) у износу од 9,1 милијарди динара, пре свега као последица следећих параметара:

Амортизација

Према Закону о јавним путевима, мрежом државних путева у Републици Србији управља ЈП „Путеви Србије“. Путеви као добра у општој употреби, државна су својина.

Вредност комплетне путне мреже државних путева налази се у пословним књигама Предузећа, и као таква подлеже обрачуну амортизације. Обрачун амортизације утиче на повећање расхода и константно исказивање негативног финансијског резултата.

У 2014. години у Билансу успеха трошкови амортизације (у оквиру пословних расхода) исказани су у износу од 11,7 милијарди динара, а у 2013. години у износу од 9,2 милијарди динара, што даје нереалну слику финансијског пословања Предузећа.

Обавезе према Републици Србији по основу отплате кредита

У периоду од 01.01.2009. године недовољни извори финансирања ЈП „Путеви Србије“ довели су до тога да Република Србија у име ЈП „Путеви Србије“ врши отплату ино-кредита, а на основу члана 20. Закона о јавном дугу. Отплата ино-кредита у периоду од 01.01.2009. до 31.12.2014. године износила је 43,3 милијарди динара, односно 393,2 милиона ЕУР.

Укупан износ кредита отплаћених од стране Републике Србије накњижен је на краткорочне обавезе према Републици Србији, а на основу мишљења Министарства финансија које је дато приликом усвајања Финансијских извештаја за 2013. годину.

Краткорочне обавезе према Републици Србији исказују се у пасиви Биланса стања и дају нереалну слику финансијског пословања Предузећа.

Курсне разлике

Без обзира што је Република Србија преузела отплату ино-кредита, и даље се ови кредити воде у пословним књигама ЈП „Путеви Србије“, и према томе подлежу обрачуну курсних разлика.

Негативне курсне разлике представљају финансијски расход Предузећа и утичу на константно исказивање негативног финансијског резултата, као и амортизација.

У 2014. години у Билансу успеха негативне курсне разлике (у оквиру финансијских расхода) исказане су у износу од 3,0 милијарди динара, а у 2013. години у износу од 0,5 милијарди динара.

ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ

Ликвидност се дефинише као способност дужника да уредно подмирује новчане обавезе у роковима доспећа.

Основу за анализу ликвидности чине подаци о обртној имовини и новчаним средствима који су исказани у Билансу стања и Извештају о токовима готовине.

ИЗВОД ИЗ БИЛАНСА СТАЊА 31.12.2014.

(у хиљадама динара)

АКТИВА / ПАСИВА		Остварено 2014. год.	Остварено 2013. год.
АКТИВА			
1.	Стална имовина	534.858.549	459.166.748
1.1.	Нематеријална имовина	9.261	16.266
1.2.	Некретнине, постројења и опрема	534.849.288	459.150.482
2.	Обртна имовина	2.255.545	2.143.524
2.1.	Залихе	605.946	429.764
2.2.	Потраживања по основу продаје	5.456	10.061
2.3.	Друга потраживања	156.590	157.720
2.4.	Готовински еквиваленти и готовина	1.205.245	1.473.047
2.5.	Порез на додату вредност	275.499	69.710
2.6.	Активна временска разграничења	6.809	3.222
	УКУПНА АКТИВА (1+2)	537.114.094	461.310.272
	Ванбилансна актива	107.388	104.436

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2014. годину

ПАСИВА			
3.	Капитал	419.768.319	346.350.386
3.1.	Основни капитал	102.056.098	102.056.098
3.2.	Резерве	340.936.403	258.451.347
3.3.	Губитак	23.224.182	14.157.059
4.	Дугорочна резервисања и обавезе	49.927.197	49.584.484
4.1.	Дугорочна резервисања	337.713	376.021
4.2.	Дугорочне обавезе	49.589.484	49.208.463
5.	Одложене пореске обавезе	1.680.352	1.334.210
6.	Краткорочне обавезе	65.738.226	64.041.192
6.1.	Краткорочне финансијске обавезе	48.098.909	44.616.649
6.2.	Примљени аванси, депозити и кауције	16.566	16.705
6.3.	Обавезе из пословања	486.126	1.757.475
6.4.	Остале краткорочне обавезе	848.134	1.041.919
6.5.	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	323	626
6.6.	Пасивна временска разграничења	16.288.168	16.607.818
	УКУПНА ПАСИВА (3+4+5+6)	537.114.094	461.310.272
	Ванбилансна пасива	107.388	104.436

ИЗВОД ИЗ ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ 01.01.2014.-31.12.2014.

(у хиљадама динара)

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ		Остварено 2014. год.	Остварено 2013. год.
1.	Токови готовине из пословних активности		
1.1.	Приливи готовине из пословних активности	27.160.991	25.260.113
1.2.	Одливи готовине из пословних активности	22.437.260	18.678.038
	Нето прилив готовине из пословних активности	4.723.731	6.582.075
2.	Токови готовине из активности инвестирања		
2.1.	Приливи готовине из активности инвестирања	1.138.483	4.550.397
2.2.	Одливи готовине из активности инвестирања	5.128.543	6.327.855
	Нето одлив готовине из активности инвестирања	3.990.060	1.777.458
3.	Токови готовине из активности финансирања		
3.1.	Приливи готовине из активности финансирања	826.492	2.503.138
3.2.	Одливи готовине из активности финансирања	1.827.965	6.479.594
	Нето одлив готовине из активности финансирања	1.001.473	3.976.456
4.	СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	29.125.966	32.313.648
5.	СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	29.393.768	31.485.487
6.	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ		828.161
7.	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	267.802	
8.	Готовина на почетку обрачунског периода	1.473.047	644.886
9.	Готовина на крају обрачунског периода	1.205.245	1.473.047

ИНДИКАТОРИ ЛИКВИДНОСТИ

Генерално гледано, анализа ликвидности врши се помоћу рацио бројева, тј рациа ликвидности:

1. Општи рацио ликвидности

Општи рацио ликвидности показује степен покривености обавеза које доспевају за плаћање у периоду од годину дана са укупном обртном имовином

Општи рацио ликвидности представља количник обртних средстава и краткорочних обавеза:

Општи рацио ликвидности 2014. година = $2.255.545/65.738.226 = 0,03$

Општи рацио ликвидности за 2013. година = $2.143.524/64.041.192 = 0,03$

2. Рацио редуциране или убрзане ликвидности

Рацио редуциране ликвидности показује степен покривености краткорочних обавеза ликвидном, лако уновчивом имовином. Овај показатељ искључује из обртне имовине залихе и стална средства намењена продаји, што значи да представља количник потраживања + готовине и готовинских еквивалената и краткорочних обавеза:

Рацио редуциране ликвидности 2014.г. = $5.456+156.590+1.205.245/ 65.738.226 = 0,02$

Рацио редуциране ликвидности 2013. г. = $10.061+157.720+1.473.047/ 64.041.192 = 0,03$

3. Рацио тренутне ликвидности

Рацио тренутне ликвидности показује степен покривености краткорочних обавеза готовином и готовинским еквивалентима, што значи да представља количник готовине и готовинских еквивалената и краткорочних обавезе:

Рацио тренутне ликвидности 2014. година = $1.205.245/65.738.226 = 0,02$

Рацио тренутне ликвидности 2013. година = $1.473.047/64.041.192 = 0,02$

АНАЛИЗА ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Билансна анализа ликвидности може бити недовољна за сагледавање ликвидности, већ је корисно анализирати извештај о токовима готовине, који представља најважнији извор информација за оцену ликвидности.

Као показатељ ликвидности може послужити однос између нето прилива готовине из пословних активности и пословног добитка. У текућој години Предузеће има пословни губитак, те није могуће анализирати квалитет пословног добитка.

Ефикасност наплате као однос између прилива готовине из пословних активности и пословних прихода показује степен одступања наплате продаје у односу на исказане приходе од продаје. Представља количник прилива готовине из пословних активности и пословних прихода.

Ефикасност наплате 2014. година = $27.160.991 / 24.496.635 = 110,9\%$

Ефикасност наплате 2013. година = $25.260.113 / 25.482.382 = 99,1\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКЕ СТРУКТУРЕ И СИГУРНОСТИ

Показатељи финансијске структуре и сигурности, у литератури познати као и показатељи солвентности – задужености су одраз структуре пасиве и говоре о томе колико је имовине финансирано из сопствених а колико из позајмљених извора финансирања.

Однос између сопствених и позајмљених извора финансирања указује на квалитет финансијске структуре, сигурност поверилаца и могућег одрживог развоја Предузећа.

Најзначајнији показатељи финансијске структуре и сигурности су:

1. Степен задужености

Задуженост Предузећа мерена односом укупних обавеза и укупних извора финансирања (укупна пасива) показује степен финансирања пословања из туђих извора – обавеза:

Степен задужености 2014. година = $(49.589.484 + 65.738.226) / 552.103.392 = 21,47\%$

Степен задужености 2013. година = $(49.208.463 + 64.041.192) / 461.310.272 = 24,55\%$

2. Рацио сопственог капитала

Удео сопствених извора у укупној пасиви као показатељ у којој мери се Предузеће финансира из сопствених извора.

Рацио сопственог капитала 2014. година = $434.757.617 / 552.103.392 = 78,75\%$

Рацио сопственог капитала 2013. година = $346.350.386 / 461.310.272 = 75,08\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ОБРТА

Ефикасност располагања средствима и ресурсима Предузећа може се утврдити помоћу следећих показатеља: коефицијент обрта купаца, коефицијент обрта залиха, коефицијент обрта добављача.

Коефицијент обрта купаца

Коефицијент обрта купаца је количник прихода од продаје и просечног салда купаца (некоригованог за исправку вредности)

Коефицијент обрта купаца 2014. година = $24.496.635 / 1.491.005 = 16,43$

Коефицијент обрта купаца 2013. година = $25.482.382 / 1.488.395 = 17,12$

Коефицијент обрта залиха

Коефицијент обрта залиха је количник трошкова продатих производа (пословних расхода) и просечног салда залиха (збир стања залиха на почетку и на крају године подељен на 2)

Коефицијент обрта залиха 2014. година = $28.284.470 / ((605.946+429.764)/2) = 54,62$

Коефицијент обрта залиха 2013. година = $23.603.129 / ((429.764 + 313.736)/2) = 63,49$

Коефицијент обрта добављача

Коефицијент обрта добављача је количник вредности годишњих набавки и просечног салда добављача. Како вредност годишњих набавки није ставка која се егзактно исказује у финансијским извештајима, за ову анализу се вредност годишњих набавки израчунава као збир трошкова продатих производа увећаних за стање залиха на крају године и умањених за стање залиха на почетку године.

Коефицијент обрта добављача 2014. година =
 $(28.284.470 + 605.946 - 429.764) / 486.126 = 58,55$

Коефицијент обрта добављача 2013. година =
 $(23.603.129 + 429.764 - 313.736) / 1.757.475 = 13,50$

ПОКАЗАТЕЉИ РЕНТАБИЛНОСТИ

Рентабилност као један од основних принципа репродукције захтева да се оствари максимална добит и принос са што мање ангажованих средстава у процесу пословања.

Овај показатељ се базира на пословном добитку, а у 2014. години остварен је пословни губитак, те за ову годину можемо израчунати стопу пословног губитка као количник пословног губитка и пословних прихода.

Стопа пословног губитка 2014. година = $-3.787.835 / 24.496.635 = -15,46\%$

Стопа пословног добитка 2013. година = $1.879.253 / 25.482.382 = 7,37\%$

Стопа пословног губитка у 2014. години износи 15,46% што значи да на 100 динара пословних прихода, после покрића пословних расхода, остварује се 15,46 динара губитка.

Стопа приноса на имовину као количник пословног добитка односно губитка и укупне пословне имовине показује степен прираста укупно ангажованих пословних средстава.

Стопа приноса на имовину 2014. година = $-3.787.835 / 549.847.847 = -0,7\%$

Стопа приноса на имовину 2013. година = $1.879.253 / 459.166.748 = 0,4\%$

Стопа приноса на имовину у 2014. години је негативна због пословног губитка, што значи да на 100 динара ангажоване имовине остварује смањење 0,7 динара.

Стопа приноса на капитал као количник нето добитка односно губитка и капитала показује процентуални прираст сопственог капитала.

Стопа приноса на капитал 2014. година = $-9.106.042 / 434.757.617 = -2,2\%$

Стопа приноса на капитал 2013. година = $-1.036.911 / 346.350.386 = -0,3\%$

Стопа приноса на капитал у 2014. години је негативна због нето губитка, што значи да на 100 динара капитала остварује смањење 2,2 динара.

5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕЋА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ, ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ПРЕДУЗЕЋА И ГЛАВНИ РИЗИЦИ И ПРЕТЊЕ КОЈИМА ЈЕ ПОСЛОВАЊЕ ИЗЛОЖЕНО

ОЧЕКИВАНИ РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕЋА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

У складу са дугорочним планом пословних активности, у наредном периоду Предузеће планира пословне активности ка остваривању мисије, визије, као и циљева ЈП „Путеви Србије, уз неговање вредности ЈП „Путеви Србије“.

Мисија ЈП „Путеви Србије“ је да обезбеди корисницима државних путева расположиве, безбедне и комфорне услове путовања, да друштву у целини створи инфраструктурну базу за развој, да партнерима обезбеди дугорочне послове уз могућност развоја, да води рачуна о заштити животне средине и да обезбеди испуњење очекивања запослених.

Визија ЈП „Путеви Србије“ је да буде угледно и успешно предузеће за управљање и развој државних путева у складу са очекивањима свих заинтересованих страна.

Циљеви ЈП „Путеви Србије“:

- ⇒ Мрежа путева
  - Спречавање пропадања путева, очување вредности мреже путева и њено побољшање
- ⇒ Развој путева
  - Поред одржавања путева, предвиђена су улагања у изградњу, рехабилитацију, реконструкцију, као и израду студија и пројеката
  - Ова улагања су у складу са стратешким опредељењем Републике Србије у сектору друмског транспорта да се функционално интегрише у европску мрежу путева
- ⇒ Безбедност саобраћаја
  - Побољшање безбедности, отклањање опасних места
- ⇒ Заштита животне средине
  - Елиминисање или где то није могуће смањење штетних утицаја путева и саобраћаја на животну средину, поштујући све прописане процедуре у складу са важећом законском регулативом
- ⇒ Побољшање саобраћајних веза
  - Квалитетно и ефикасно равномерно повезивање привредних подручја, као и покрајина и региона унутар Републике Србије, посебно стављајући акценат на побољшање транспортних веза и отклањање уских грла на мрежи, између мање развијених и развијенијих привредних подручја
  - Ефикасније повезивање Републике Србије са окружењем, пре свега са суседним земљама, повећањем протока и отклањањем уских грла у пограничним зонама
  - Саобраћајна и економска валоризација географског, међународног и саобраћајног положаја Републике Србије у окружењу
  - Активно учешће у интегративним процесима региона Западног Балкана, Југоисточне Европе и Дунавске регије
  - Укључивање у систем брзих саобраћајница европског значаја, намењених првенствено транзитном и туристичком саобраћају, пре свега на Коридору 10

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2014. годину

- ⇒ Услуге
  - Побољшање квалитета услуга које се пружају корисницима путева, као и унапређење информисања, управљања квалитетом и контрола квалитета
- ⇒ Запосленост
  - Упошљавање капацитета предузећа за путеве и грађевинских предузећа
  - Подстицање укупних привредних токова
- ⇒ Финансијски циљеви
  - Смањење степена задужености
  - Рационализација трошења на свим нивоима
  - Сарадња са међународним финансијским институцијама
  - Повећање сопствених прихода, изградњом и укључивањем свих новоизграђених деоница аутопута у систем наплате путарине
  - Увођење у систем наплате за коришћење путног земљишта свих нелегалних корисника путног земљишта
- ⇒ Институционално јачање
  - Побољшање капацитета за обједињено стратешко планирање и управљање државним путевима и имовином ЈП „Путеви Србије“ у складу са принципима стратешке релевантности у процесу приоритизације пројеката и националним прописима и међународним стандардима, уважавајући одлуке Националног одбора за инвестиције Владе Републике Србије и ресорног министарства
  - Хармонизација са стандардима и поступцима ЕУ у координацији са ресорним министарством
  - Ефикасна примена система управљања квалитетом према ISO 9001:2008
  - Побољшање информационог система
  - Перманентна обука и усавршавање кадрова
  - Повећање ефикасности и ефективности свих процеса

Вредности ЈП „Путеви Србије“

У ЈП „Путеви Србије“ негују се следеће вредности:

- Законитост у раду и вршењу услуга
- Компетентност, професионализам и етичност
- Одговорност, ефикасност и ефективност
- Транспарентност и комуникативност
- Подстицање иновативности
- Стварање климе припадности фирми
- Учење од добре светске праксе
- Ефикасно и рационално планирање
- Доношење одлука на основу анализе објективних чињеница
- Одговорност према животној и радној средини
- Друштвено одговорно пословање.

ПОЛИТИКА УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Под ризицима се подразумевају ефекти неизвесности који могу утицати на постизање стратешких и оперативних циљева предузећа. Циљеви могу да буду финансијски, циљеви испуњења задовољства корисника, као и законских и других захтева, заштите животне средине, здравља и безбедности на раду, итд. Ефекти одступања у остваривању циљева од очекиваног могу да буду позитивни и/или негативни.

Управљање ризицима је један од елемената система финансијског управљања и контроле.

Основни циљ управљања ризицима је идентификација, мерење, анализа, оцена и третман ризика како би се постигло ограничавање и минимизирање очекиваних и могућих негативних ризика за предузеће.

Правилник о политикама управљања ризицима

На основу члана 27. став 1. тачка 23) Одлуке о усклађивању пословања јавног предузећа за управљање државним путевима са Законом о јавним предузећима („Сл.гласник РС“ бр.46/13 и 90/14) и члана 31. став 1. тачка 23) Статута Јавног предузећа „Путеви Србије“, Надзорни одбор ЈП „Путеви Србије“ је на предлог Комисије за ревизију, на седници одржаној дана 13.02.2015. године донео Правилник о политикама управљања ризицима.

Овим Правилником ЈП „Путеви Србије“ даје опште смернице за идентификацију, мерење и процену ризика, као и управљање ризицима, а у складу са прописима, стандардима и правилима струке.

Организациона структура у управљању ризицима

Правилником о политикама управљања ризицима утврђена је следећа организациона структура са овлашћењима и одговорностима при управљању ризицима:

Надзорни одбор, Извршни одбор, Директор Предузећа, Извршни директори, Одељење интерне ревизије, Интерна контрола надзора и Руководилац Одељења квалитета (Кабинет директора), Комисија за ревизију, Руководилац Одељења за безбедност и здравље, заштиту од пожара и спасавање на раду (Кабинет директора), Стручни сарадник за контролу планирања, спровођења поступка и извршења јавних набавки (Кабинет директора), Руководилац Одељења безбедности саобраћаја (Сектор за стратегију, пројектовање и развој), Руководилац Одељења надзора наплате путарине (Сектор за наплату путарине), Руководилац Одељења заједничких послова (Сектор за наплату путарине).

Сви организациони делови Предузећа спроводе Правилник о политикама управљања ризицима, придржавајући се одредби законских прописа, интерних аката и интерних процедура, такође информису извршне директоре о потенцијалним ризицима.

Сви запослени у Предузећу, Директор и Извршни одбор су дужни да буду савесни и одговорни приликом обављања својих пословних задатака, и да на време упозоре на све потенцијалне ризике који могу настати, и са којима би се Предузеће суочило приликом обављања пословне делатности.

Предузеће редовно обезбеђује:

- анализу подношљивости одређеног ризика
- да се сваки учесник придржава одредби Правилника о политикама управљања ризицима
- одговарајућу едукацију запослених
- независност Одељења интерне ревизије од других сектора
- независност екстерне ревизије од Надзорног одбора и Извршног одбора
- да екстерну ревизију спроводи реномирана ревизорска кућа с дугогодишњим искуством и дозволама са којом Предузеће закључи уговор.

Врсте ризика

Предузеће је у свом пословању изложено нарочито следећим ризицима

- тржишни ризици
- кредитни ризик
- ризик ликвидности и ризик новчаних токова
- оперативни ризици
- ризик угледа.

Тржишни ризици су: ризик промене цене, ризик измирења обавеза и ризик друге уговорне стране и валутни ризик.

Ризик промене цене је ризик да услед промена цена на тржишту дође до снижења вредности имовине Предузећа.

Ризик измирења обавеза и ризик друге уговорне стране су ризици губитка који произилазе из неиспуњавања обавеза друге уговорне стране.

Валутни ризик је ризик губитка који произилази из промене курса валута.

Кредитни ризик је ризик промене кредитне способности Предузећа, који може утицати на неиспуњење новчаних обавеза према повериоцу, као и ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што може изазвати негативне ефекте на пословање Предузећа.

Ризик ликвидности: Ликвидност Предузећа је способност Предузећа да на време измирује своје краткорочне обавезе, да је солвентно и способно да измирује своје дугорочне обавезе – дугорочна стабилност.

Ризик ликвидности плаћања: односи се на погоршање способности Предузећа да уредно измирује своје обавезе. Ризик ликвидности имовине: представља ситуацију кад Предузеће не може у целости да наплати своја потраживања.

Предузеће на дневном нивоу мери ликвидност упоређујући стање својих ликвидних средстава и текућих обавеза.

Предузеће управља својим текућим и будућим новчаним приливима и одливима кроз редовно извештавање одговорних лица о стању ликвидних средстава, који на исто могу утицати приликом обављања својих пословних задатака.

Анализа новчаних токова треба да обухвата адекватан оквир за свеобухватно пројектовање новчаних токова који произилазе из имовине, обавеза и ванбилансних ставки, током одговарајућих временских периода.

Оперативни ризик је ризик губитака због грешака, прекида или штета, повреда на раду, утицаја на животну средину и безбедност информација које могу да настану услед неадекватних процедура, поступања лица, система или спољних догађаја.

Законски ризик везан је за ризик измене правног оквира и односи се на могућност настанка неповољних ефеката због неочекиваних промена системских закона, мера економске политике и друго. Ризик измена правног оквира представља за Предузеће велики део ризика, будући да стално долази до промене законских прописа у процесу усклађивања са законодавством ЕУ. Промене законских прописа се могу посебно одразити на Предузеће у смислу интерне организације, финансијских захтева, и врсте радова и услуга и сл.

Ризик угледа је ризик од могућег губитка угледа, репутације услед непоштовања етичке, друштвене или еколошке одговорности запослених у Предузећу.

Значајнији оперативни ризици у организационим деловима Предузећа са највећим учешћем прихода и расхода

Како је **Посебна накнада за употребу јавног пута, његовог дела и путног објекта (путарина) највећи приход** ЈП „Путеви Србије“, у циљу контроле ризика, у **Сектору за наплату путарине**, поред Одељења за оперативну наплату путарине и Одељења заједничких послова сектора, постоји и Одељење за надзор наплате путарине.

У Одељењу за **надзор наплате путарине** врши се контрола правилности рада, у складу са законским прописима и интерним актима Предузећа. Одељење чине три одсека, и то: Одсек аналитике, Одсек контроле видео надзором и Одсек теренске контроле.

У Одсеку **аналитике** обављају се сложени информатички, аналитички послови везани за анализу извршених послова на наплати путарине, води се евиденција из области рада радника на наплати путарине, као и обрада и анализа документационог материјала. Врши се компаративна анализа резултата пословања Сектора наплате путарине.

У Одсеку **контроле видео-надзором** обављају се сложени послови везани за видео-надзор на наплатним станицама. Важна је стална техничка исправност система видео-надзора, као и адекватно складиштење и чување снимљеног материјала. Врши се непосредни увид у видео и аудио запис материјала са наплатних станица, врше се анализе рада извршилаца на наплати и подносе предлози за покретање дисциплинских поступака, уколико се установе неправилности у раду истих. Води се Дневник запажања о уоченим неправилностима директних извршилаца на наплати, и једном месечно се сачињава рекапитулација.

У Одсеку **теренске контроле** врши се контрола непосредним увидом у пословање запослених, подносе се предлози за покретање дисциплинских поступака уколико се установе неправилности у раду истих, врши се контрола признаница учесника у саобраћају и дивљих излаза, а у складу са **Правилником о раду контроле и Правилником о обављању послова посебне накнаде за употребу пута или путног објекта**, као и верификација предлога за покретање дисциплинских поступака.

У оквиру Одељења за заједничке послове сектора је и Одсек за превоз и **заштиту новца и објеката**. У Одсеку се организује рад радника одсека на наплатним станицама, транспорт новца и обезбеђење управних зграда, као и психо-физичка провера радника обезбеђења, редовна провера способности руковања ватреним оружјем, затим контрола “дивљих излаза” и предузимање одговарајућих мера на затварању истих.

Врши се физичко и противпожарно обезбеђење објеката, лица, опреме и имовине, физичко обезбеђење новца и вредносних папира у месту и транспорту, контрола кретања лица и средстава унутар објеката и простора Предузећа.

Као што је путарина највећи приход ЈП „Путеви Србије“, на страни расхода највећа позиција је **Одржавање и заштита путева**.

У оквиру позиције Одржавање планирају се посебна средства за **Ургентно одржавање**. Према члану 60. Закона о јавним путевима, радови на ургентном одржавању обухватају радове условљене елементарним непогодама и ванредним околностима (лед, клизишта, одрони, осулине, оштећења на коловозу као последица елементарних непогода, препреке на путу), у циљу обезбеђивања проходности пута и осталих радова који утичу на безбедно одвијање саобраћаја.

ЈП „Путеви Србије“ доноси **План зимског одржавања** државних путева I и II реда у Републици Србији, којим се предвиђају радови и активности у зимском периоду неопходни за обезбеђење проходности и безбедности саобраћаја на путевима. Овим планом (**План зимске службе**) прецизно се одређује понашање свих учесника у зимској служби, као и начин прикупљања, обраде и достављања информација корисницима путева о стању на путевима.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2014. годину

План одржавања путева у зимском периоду који саставља ЈП „Путеви Србије“ као управљач, је оквир за формирање детаљних планова свих предузећа за путеве, са прецизним распоредом материјала, опреме, механизације и особља, по путним базама и седиштима предузећа. У сваком пункту смештен је планирани број машина и радника, као и со, агрегат и ризла за посипање, одакле се одржавају тачно одређене деонице путева. Механизација је димензионисана према надморској висини, успонима на путу, јачини ветрова, обиму саобраћаја као и општем значају тих деоница.

Обавеза предузећа за путеве је да до 15. новембра оспособе предвиђен број машина, обезбеде резервне делове, акумулаторе, моторно уље, гориво, антифриз, светлосну саобраћајну сигнализацију за возила и грађевинску механизацију.

Одржавање путева у зимском периоду, спречавање појаве поледице и уклањање снега, је веома деликатан, скуп и одговоран посао који подразумева ангажовање огромних ресурса: материјала, радне снаге, специјализоване опреме, грађевинске механизације и смештајних капацитета. Рационално понашање управљача путевима, извођача радова као и државних органа је неопходно. Издаци могу бити велики и када нема интензивних снежних падавина или поледице, пошто се обезбеђује стално дежурство особља и механизације.

Из тих разлога, Планом зимске службе се одређују приоритети и ниво одржавања по деоницама, којих се сва предузећа и надзорна служба обавезно придржавају, јер не постоје објективни разлози да сви путеви имају подједнак третман.

За безбедно одвијање саобраћаја у зимском периоду изузетно је значајно да се поред предузећа, и корисници путева придржавају прописа, и укључују у саобраћај са опремом за кретање у зимским условима, тј. са одговарајућим пнеуматичима и ланцима за снег на критичним деоницама, као и вршење контроле од стране државних органа, па се у плановима предузећа, у договору са саобраћајном полицијом, морају предвидети локације за привремено заустављање возила која ту опрему не поседују.

Ради повећања безбедности учесника у саобраћају у зимском периоду, надлежно Министарство сваке године доноси решење којим се ограничава брзина кретања возила до 60 км/час на путевима сврстаним у први приоритет, а до 40 км/час на путевима другог и трећег приоритета у условима снежних падавина.

Део припрема за одржавање путева у зимском периоду је благовремена санација свих оштећења коловозног застора и оспособљавање система за одводњавање и постављање саобраћајне сигнализације. Благовременом санацијом коловозног застора смањује се обим оштећења коловоза у условима наизменичног пада и пораста температуре изнад и испод нултог подеока.

За проходност и безбедно одвијање саобраћаја, подразумева се и благовремена набавка, дистрибуција и лагеровање основних материјала за посипање. Индустијска со за посипање се набавља обједињено и дистрибуира по предузећима у складу са реалним потребама, утврђених на основу претходних искустава. Неопходна је рационализација потрошње соли, значајна за заштиту животне средине.

Надзор на одржавању, реконструкцији или изградњи путева, одговоран је и врши контролу уграђених количина и квалитета материјала, као и квалитета изведених радова на одржавању путева. Надзорни органи су запослени у Предузећу, или су запослени у другим предузећима са којима је ЈП „Путеви Србије“ склопило Уговор о пружању услуга надзора на одржавању путева.

Уколико је у питању појачано одржавање, реконструкција или изградња путева, стручни надзор је у обавези да провери да ли се извођење радова врши према одобрењу за изградњу, односно према техничкој документацији тј. главном пројекту, затим да врши контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива, да врши проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују, затим да даје упутства извођачу радова, да сарађује са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова, као и да решава друга питања која се појаве у току извођења радова, а у складу са важећим прописима.

Систем интерне контроле

У циљу постизања циљева Предузећа, уз минимизирање оперативних проблема, кључан фактор је примена одговарајуће интерне контроле. Интерна контрола је основни део управљања организацијом. Ефикасна интерна контрола такође пружа подршку и у управљању променама, односно решавању новонасталих захтева и приоритета, и омогућава процену ризика са којима се Предузеће суочава и интерно и екстерно.

Интерна контрола помаже да се остваре жељени резултати кроз ефективно управљање јавним ресурсима. Адекватно управљање јавним ресурсима подразумева начело законитости и правичности, сходно томе, јавна етика је предуслов, односно темељ поверења јавности, и представља најважнији елемент управљања. Ресурси у јавном сектору односе се на јавна средства и њихово коришћење у интересу грађана, те је стога неопходна посебна пажња у њиховом управљању. Контролне активности су саставни део планирања, спровођења, анализе и одговорности за управљање јавним ресурсима и остваривање резултата и циљева Предузећа.

Успостављањем система интерних процедура као и система интерне контроле, Предузеће обезбеђује поштовање интерних одлука и процедура на свим нивоима управљања.

Предузеће, где год је могуће, све ризике елиминише и своди на минимум. Управа Предузећа и систем интерне контроле и Одељење интерне ревизије континуирано омогућавају запосленима лакшу проверу битних процеса у управљању ризицима.

Контролне активности се одвијају на свим нивоима и функцијама Предузећа и обухватају широк низ различитих активности, као што су одобравања, овлашћења, оверавања, усаглашавања, анализе успешности. Интерна контрола служи и као прва линија одбране у чувању средстава, спречавању и брзом откривању грешака и проневера, незаконитог присвајања, коришћења или располагања јавним средствима. Отуда је важан лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и запослених, који одређују њихове вредносне судове који се преносе на стандарде понашања. Они треба да пруже подршку интерним контролама у сваком тренутку и на сваком нивоу Предузећа. Сви запослени су дужни да поднесу извештај о проблемима у раду, непоштовању кодекса понашања, или кршењу политике.

Важан део интерне контроле је **управљање кадровима**, односно људским капиталом, и то је од суштинског значаја за остваривање резултата. Успех је могућ само онда кад су за послове ангажовани прави кадрови, који поседују вештине и знања неопходне за постизање циљева Предузећа.

Независни ревизор врши **екстерну ревизију** финансијских извештаја Предузећа за сваку календарску годину и поред осталог, контролише и управљање појединих ризика од стране Предузећа, у циљу задржавања способности Предузећа да настави са својим пословањем у будућности.

Руководство Предузећа је обавезно да обезбеди **континуирану обуку** запослених, у циљу одржавања стручности запослених; да осмисли оцењивање успешности (рада) и допуни системом награђивања, да размотри на који начин ће задржати стручњаке и да планира евентуалну замену.

Кључне дужности и одговорности треба да буду подељене, односно распоређене различитим лицима, како би се умањио ризик од грешака или проневера.

Само овлашћена лица треба да одобравају и извршавају трансакције и друге важне догађаје. Ово је основни начин који обезбеђује да се обављају само валидне трансакције и догађаји кроз које се пребацују или користе ресурси.

Трансакције треба благовремено евидентирати како би биле релевантне и значајне за руководство у доношењу одлука. Ово се односи на целокупни процес, односно циклус једне трансакције или догађаја, од иницирања и одобравања, до коначног евидентирања.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2014. годину

Од великог значаја су и контроле везане за **безбедност приступа**, које штите систем и мрежу од неовлашћеног приступа и коришћења.

Од суштинског значаја су **информације и комуникације**. Информације треба евидентирати и предочити руководству и другима у Предузећу којима су те информације потребне, у форми и у временском року који ће омогућити да се изврше интерне контроле и друге дужности. Да би Предузеће водило и контролисало све послове, мора имати релевантну, поуздану и благовремену комуникацију везану и за интерне и за екстерне догађаје. Информације су неопходне на свим нивоима организације, како би она могла да испуни све своје циљеве.

Руководиоцима су потребни оперативни и финансијски подаци, како би утврдили да ли се испуњавају стратешки планови и планови рада Предузећа и да ли се испуњавају циљеви везани за ефективно и ефикасно коришћење средстава. На пример, оперативни подаци су неопходни за припрему финансијских извештаја, као и за утврђивање да ли Предузеће поштује законе и прописе.

Финансијски подаци се користе и за интерне и за екстерне потребе. Неопходно је припремати финансијске извештаје за периодично екстерно извештавање. Одговарајуће информације треба идентификовати, прикупити и дистрибуирати у предвиђеној форми и временском року.

Избором, константним побољшањем и развојем нових могућности **информационог система** Предузеће обезбеђује адекватну информациону подршку, с обзиром на сложеност послова које обавља. Осим тога, Предузеће је дужно да обезбеђује ефикасну контролу и заштиту ИТ система, а нарочито хардвера и софтвера од неовлашћеног приступа подацима, обезбеђује адекватну обуку запослених у вези са коришћењем тог система, обезбеђује да свако лице које има приступ апликацији мора да има корисничко име и шифру, као и доступност само функцијама које су неопходне за вршење посла тог лица, као и друге активности неопходне за поузданост и проверу тачности унетих података.

Предузеће примењује и редовно ажурира **рачуноводствене процедуре** у складу са међународним стандардима финансијског извештавања, као и прописима и законима којима се утврђује рачуноводство, а које омогућавају благовремено достављање финансијских извештаја, као веран приказ финансијске ситуације Предузећа.

Увођењем, применом и побољшањима **менаџмент система квалитета**, животне средине, здравља и безбедности на раду, као и безбедности информација према међународним стандардима, Предузеће предузима све неопходне мере за превенцију и третман ризика, које се односе на неусаглашености (грешке) у процесима, на услугама, као и утицаје на здравље и безбедност на раду, животну средину и безбедност информација.

Од великог значаја је **интерна и екстерна ревизија**. Недостаци који су утврђени треба да буду предочени лицима одговорнима за ту функцију, као и руководству на бар једном нивоу изнад тих лица. Озбиљне проблеме треба путем извештаја предочити највишем руководству.

Руководство мора:

- благовремено оценити налазе ревизије, укључујући и недостатке и препоруке садржане у извештајима ревизора и других лица која су вршила оцену послова Предузећа
- утврдити одговарајуће активности, као одговор на препоруке ревизора
- у утврђеном року спровести све радње кроз које ће се исправити или на други начин решити проблеми предочени руководству.

Процес решавања почиње у оном тренутку када су резултати ревизије достављени руководству, а завршава се тек након што се предузму радње кроз које ће се исправити идентификовани недостаци.

Потребно је да се пореде стварни резултати са планираним или очекиваним, на свим нивоима организације и да се утврде разлике.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ за пословну 2014. годину

Важан чинилац у контроли су и **екстерни ревизори**, укључујући Државну ревизорску институцију. Према Закону о јавним предузећима (члан 43.) јавна предузећа морају имати ревизију финансијских извештаја од стране овлашћеног ревизора. Истим чланом је предвиђено да Јавно предузеће чији је оснивач Република Србија има комисију за ревизију. **Комисија за ревизију** има три члана које именује Надзорни одбор. Комисија за ревизију, између осталог, припрема, предлаже и проверава спровођење рачуноводствених политика и политика управљања ризицима, испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми финансијских извештаја и оцењује садржину тих извештаја, итд.

У јануару 2014. године Надзорни одбор је формирао **Комисију за ревизију**.

Имајући у виду законске прописе, Комисија за ревизију је предложила Надзорном одбору формирање Одељења за интерну ревизију. У октобру 2014. године измењена је ситематизација и ситематизовано је Одељење интерне ревизије.

Комисија за ревизију предложила је Надзорном одбору Правилник о политикама управљања ризицима. У фебруару 2015. године Правилник је усвојен на седници Надзорног одбора.

Добијена Захвалница од МУП-а – Сектора за ванредне ситуације

ЈП „Путеви Србије“ је дана 27.05.2014. године од Министарства унутрашњих послова – Сектора за ванредне ситуације добило Захвалницу поводом изузетног доприноса, залагања и сарадње са Сектором за ванредне ситуације приликом одговора на ванредну ситуацију у Републици Србији, у периоду од 15. до 24.05.2014. године.

Додељена Национална награда за пословну изврсност

На 23. традиционалној манифестацији „Форум квалитета и пословне изврсности“, која је одржана од 17. до 19. новембра 2014. године у Привредној комори Србије, Фондација за културу и изврсност – FQCE у сарадњи са Привредном комором Србије и уз подршку Министарства привреде, доделила је ЈП „Путеви Србије“ – Националну награду за пословну изврсност „Оскар квалитета“, област Партнерство и ресурси.

Национална награда за пословну изврсност „Оскар квалитета“, додељује се као независна награда за врхунске резултате постигнуте на развоју и унапређењу пословне изврсности. Награда „Оскар квалитета“ установљена је 1994. године и додељује се од 1995. године, најпре као награда за квалитет, а од 2000. године као награда за пословну изврсност. Награда је креирана по угледу на Европску награду за пословну изврсност (EFQM Excellence Award).

Награда представља снажан мотивациони фактор на путу ка пословној изврсности организација и подстицај развоју укупне климе за унапређење квалитета.

ЈП „Путеви Србије“ је овим признањем ушло у ред успешних државних предузећа, која постижу врхунске резултате на развоју и унапређењу пословне и организационе изврсности.

Стручна комисија FQCE је у области Партнерство и ресурси препознала уложени труд и напор у стварању и јачању партнерских односа и обострану спремност за напредак у постизању заједничких резултата рада.

Јачање међусобне сарадње у извршавању заједничких послова и активности, првенствено има за циљ повећање безбедности саобраћаја, што је посебно дошло до изражаја за време поплава на територији Републике Србије и ванредних околности које су се десиле у мају 2014. године, када је брзо детектована штета од поплава.

Информације са терена су благовремено достављане Влади Републике Србије, ресорном министарству и комплетној јавности.

Током ванредне ситуације, запослени ЈП «Путеви Србије», надзорни органи, сва путарска предузећа била су на терену 24 часа, са неопходним људством и машинама на рашчишћавању воде, одрона, осулина, оборених дрвећа и осталих наноса. Заједничким

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2014. годину

радом са путарским предузећима, ефикасно се реаговало чиме је успостављено нормално одвијање саобраћаја на државним путевима I и II реда.

Извештај о стању на државним путевима I и II реда у Републици Србији, редовно је ажуриран свакодневно, а у кризним ситуацијама и више пута у току дана, и достављан Министарству, Републичком центру за ванредне ситуације, МУП-у, АМСС, свим штампаним и електронским медијима и постављан на интернет презентацији ЈП „Путеви Србије“.

На интернет презентацији ЈП „Путеви Србије“ постављена је и мапа радова на санацији оштећења од поплава на државним путевима I и II реда, као и сателитски снимак путне инфраструктуре на подручјима захваћеним елементарним непогодама.

Додела награде „Оскар квалитета“, област Партнерство и ресурси, потврђује да су постигнути изузетни резултати на унапређењу и развоју заједничког рада ЈП „Путеви Србије“ са свим заинтересованим странама, пре свега Владом Републике Србије, министарствима, локалним самоуправама и општинама, извођачима радова, предузећима за путеве и корисницима путева.

У току **ванредне ситуације проузроковане снежним падавинама** (01.02.2014. – 04.02.2014.) по налогу Директора ЈП „Путеви Србије“ на деоници пута Нови Сад – Суботица није вршена наплата путарине.

У току **ванредне ситуације проузроковане поплавама**, а по налогу Директора ЈП „Путеви Србије“ сва возила која су се кретала ка угроженим областима, у циљу пружања неопходне помоћи, пропуштана су без плаћања путарине.

Захваљујући повећаном ангажовању инкасаната, организовању резервних екипа које су мењале инкасанте на кабинама и повлачењем инкасаната са бочних наплатних станица, **период повећаног интензитета саобраћаја у летњим месецима је протекао без проблема**. Задржавање учесника у саобраћају на чеоним наплатним станицама је, применом наведених мера, и поред великог броја возила сведено на минимум.

Укључивањем процене ризика у процедуру управљања циљевима у оквиру годишњег програма пословања, примењује се методологија интегрисаног управљања циљевима и ризицима, чиме се омогућава благовремено предузимање превентивних мера за уклањање узрока ризика или ублажавње њиховог дејства на остваривање циљева Предузећа.

Правилним избором запослених који имају одговарајуће квалификације, знање и искуство, и правилном организацијом, Предузеће обезбеђује квалитетно обављање послова.

6. ВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ ИЗВЕШТАЈ ПРИПРЕМЉЕН

Након протеча пословне године нису наступили пословни догађаји који имају значајне позитивне или негативне ефекте на текуће пословање.

7. АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА НА ПОЉУ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У Републици Србији су законима који се односе на заштиту животне средине јасно дефинисана правила и процедуре које се морају поштовати од стране свих правних и физичких лица која својим деловањем врше негативне утицаје на животну средину.

Утицај пута на животну средину је значајан, и испољава се кроз загађења воде, ваздуха и земљишта, штетног деловања буке на људско здравље, утицаја на екосистеме, заштићена природна и културна добра. У складу са тим, ЈП „Путеви Србије“ је препознало своје обавезе, и својим деловањем у процесу планирања, пројектовања, извођења и експлоатације путева покушава да обезбеди квалитетну путну инфраструктуру уз поштовање свих захтева заштите животне средине.

Постојећим прописима који се односе на заштиту животне средине дефинисана је одговорност носиоца пројекта у свим фазама животног циклуса путева.

Са аспекта животне средине визија је да ЈП „Путеви Србије“ постане организација одговорна и компетентна за остваривање циљева одрживог развоја који се односе на све активности везане за развој и одржавање путне мреже и друмски саобраћај у целини. Визија је у складу са стратешким документима Републике Србије и политиком заштите животне средине у ЈП „Путеви Србије“.

Мисија Предузећа је да, не угрожавајући здравље становништва, својим активностима обезбеди услове за оптималну реализацију саобраћаја на путној мрежи Републике Србије, да ради на очувању природних ресурса и уштеди енергије и да грађанима омогући увид у стање животне средине измењене изградњом, одржавањем и експлоатацијом путева.

Трајно опредељење је:

- планирање, пројектовање и градња путева уз усклађивање планских и техничких решења са прописима о заштити животне средине
- испитивање могућности примене нових материјала и конструкција који доприносе остваривању циљева одрживог развоја
- регистровање и очување културних и природних добара од посебне вредности (заштићена подручја)
- ревизија вештина и знања о заштити животне средине запослених у ЈП „Путеви Србије“.

Може се закључити да се ЈП „Путеви Србије“, при обављању делатности стара о заштити животне средине у складу са законом и другим прописима.

У Београду, 16.06.2015.

В.Д. Директор

Зоран Дробњак, дипл.грађ.инж